

בש"פ 5694/19 - מדינת ישראל נ' עבדל קאדר עיסא

בש"פ 5694/19 - מדינת ישראל נ' עבדל קאדר עיסא ואח'עליון

בש"פ 5694/19

מדינת ישראל

נגד

1. עבדל קאדר עיסא

2. מוחמד עיסא

3. מוסטפא עיסא

בבית המשפט העליון

[12.09.2019]

כבוד השופט י' עמית

בקשה שלישית להארכת מעצרים של המשיבים 2-3, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -

מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת:

עו"ד ארז בן ארויה

בשם המשיבים 2-3:

עו"ד דוד יפתח ועו"ד דן ענבר

תאריך הישיבה:

ח' באלול התשע"ט

החלטה

1. בקשה שלישית להארכת מעצרים של המשיבים 2-3, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -

מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים).

2. כתב האישום נגד המשיבים תואר בהרחבה בהחלטתי מיום 18.11.2018, במסגרתה דחיתי את עררם של המבקשים על ההחלטה לעצור אותם עד לתום ההליכים בעניינם (בש"פ 7995/18). בתמצית, כתב האישום מתאר אירוע רצח בצהרי היום בכפר קאסם. שלושת המשיבים, שהינם אחים, קשרו קשר לרצוח את רביע פריג' (להלן: המנוח), בעקבות סכסוך שהתגלע בינו לבין המשיב 1 (להלן: עבודי). המשיבים 1-3 נפגשו בבית הוריהם, ומשם יצאו כל אחד בנפרד אל מקום האירוע כאשר עבודי נשא עמו אקדח טעון. המשיבים המתו למנוח בזירת האירוע, וכאשר חלף במקום הרכב של המנוח יחד עם חברו שנהג ברכב, הגיע רכב נוסף שחסם אותם. ברגע זה החל עבודי להתקדם במהירות לכיוון המנוח, וירה בו מספר פעמים. המשיבים התקדמו יחד עם עבודי לעבר הרכב, ולאחר הירי השלושה נמלטו יחד מן הזירה. חברו של המנוח פינה אותו לבית החולים, שם נקבע מותו. כתב האישום מייחס למשיבים עבירה של רצח בצוותא בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) בצירוף סעיף 29(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וקשירת קשר לפשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין.
3. בית המשפט המחוזי מרכז-לוד הורה על מעצרים של המשיבים עד תום ההליכים נגדם. האירוע נקלט כולו במצלמת אבטחה, כך שיריעת המחלוקת היא מצומצמת, ובית המשפט קבע כי קיימות ראיות לכאורה. כמו כן נקבע כי מתקיימות עילות מעצר של מסוכנות וחשש להימלטות מן הדין (מ"ת 46638-06-18). כאמור, עררם של המשיבים על החלטה זו נדחה בהחלטתי מיום 18.11.2018. משפטם של המשיבים לא הסתיים בתוך תשעה חודשים, ומעצרים הוואר מאז פעמיים, בהסכמתם (בש"פ 1938/19 ובש"פ 3796/19).
- הבקשה שלפניי היא בקשה שלישית להארכת מעצר. לאחר שמעצרו של עבודי הוואר בהסכמתו, החלטה זו נוגעת רק למשיבים 2-3.
4. במסגרת ההליך העיקרי, הקראת כתב האישום בוצעה ביום 24.6.2018, ולאחריה התבקשו מספר דחיות מטעם ההגנה. ביום 15.4.2019 החלה פרשת התביעה ומוצגים רבים הוגשו בהסכמה, באופן שמיתר את עדותם של רבים מעדי התביעה. בהמשך התנהלו עוד שלושה דיוני הוכחות (בתאריכים 5.5.2019, 1.7.2019, 7.7.2019), וכיום קבועים ארבעה מועדים נוספים להמשך שמיעת ההוכחות (בחודשים נובמבר-דצמבר 2019).
5. המדינה מבקשת להאריך פעם נוספת את מעצרים של המבקשים. בבקשה נטען כי המשפט מתקדם כמתוכנן ובקצב הולם, פרשת התביעה נמצאת בעיצומה, ובמהלך ההארכה המבוקשת צפויים להתקיים ארבעה מועדי הוכחות נוספים. נטען כי המסוכנות הנשקפת מהמשיבים היא ברמה גבוהה, כפי שעולה מנסיבות הרצח, מתסקירים שהוגשו בעניינם מעברם הפלילי המכביד. בנוסף, לטענת המדינה יש חשש להימלטות המשיבים מן הדין. בא-כוח המשיבים התנגד לבקשה, וציין כי העדויות בעניינם של המשיבים 2-3 כבר נשמעו, והדיונים שנותרו קשורים להוכחת אשמתו של עבודי. הודגש כי המשיבים נתונים במעצר כבר 16 חודשים, ובחודשיים הקרובים לא קבועים דיוני הוכחות. בא-כוח המשיבים הוסיף וטען כי במסגרת ההליך הוצגו ראיות חדשות שמפחיתות את המשקל הראייתי המפליל של הסרטון. בין היתר, המשיבים טענו כי יש בידם ראיה לכך שהמנוח עצר בזירה באופן לא צפוי, וראיה נוספת מוכיחה שהם עמדו לצד עבודי באותו מקום ובאותו אופן גם בהזדמנות קודמת, שבה לא בוצעה עבירה כלשהי. מכאן, לשיטתם של המשיבים, חולשתו של האישום בדבר מעשה רצח מתואם ומתוכנן.
6. במסגרת הדיון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, נדרש בית המשפט לשקול את התמשכות הפגיעה בחירות הנאשם אל מול עילות המעצר. הדברים ידועים ומוכרים, וכך ציינתי בבש"פ 3707/19 מדינת ישראל נ' פוגל, בפסקה 6 (11.6.2019):

"מצד אחד עומדת הזכות החוקתית לחירות כשהיא נתמכת ומגובה בחזקת החפות של הנאשם כל עוד לא הורשע בדין. מצד שני, עומדים הצורך בהגנה על שלום הציבור ובטחונו בהתחשב באופי העבירה ובנסיבות ביצוע העבירה והחשש להימלטות ולשיבוש הליכי משפט. בית המשפט נדרש לאזן בין שני שיקולים עיקריים אלה, תוך התחשבות במשך התקופה בה היה הנאשם נתון במעצר, קצב התקדמות ההליך והצפי להתמשכותו. כידוע, ככל שההליך העיקרי מתארך, נקודת האיזון שבין האינטרס של ביטחון הציבור ומיצוי ההליכים עם הנאשם לבין זכות הנאשם לחירות וחזקת החפות עשויה להשתנות".

בין שיקולים אלה לא ניתן למצוא התחשבות בעוצמת הראיות, ולא בכדי. אכן, "הליך על פי סעיף 62 לחוק המעצרים אינו האכסניה המשפטית הנאותה לבחינת טענות במישור הראיות לכאורה" (בש"פ 6003/17 מדינת ישראל נ' פלוני, בפסקה 6 (31.7.2017); ובין היתר ראו לאחרונה בש"פ 5444/19 מדינת ישראל נ' קייגורודצב (3.9.2019)). כידוע גם לבא-כוחם של המשיבים, ההליך המתאים לטענות בדבר "כרסום ראיתי" וכיוצא בזה, הוא בדרך של בקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר, ולא במסגרת הדיון בבקשת המדינה להארכת מעצר. כפי שכבר ציינתי בהחלטתי בבש"פ 7995/18 (בפסקה 12), אינני שולל על הסף את האפשרות שהמשיבים יצליחו לספק הסבר חלופי לאירועים המתוארים בסרטון, אך כאמור, ההליך הנוכחי אינו ההליך המתאים לדיון מסוג זה.

8. נתמקד אפוא בהיבטים הרלוונטיים לשאלה אם יש הצדקה להתמשכות בחירותם של המשיבים. בהינתן שעסקין באישום ברצח, עילת המעצר המובהקת היא מסוכנות, ונדירים המקרים שבהם ניתן יהיה להסתפק בחלופת מעצר (בש"פ 4647/19 מדינת ישראל נ' חרלנוב (17.7.2019); בש"פ 4599/18 מדינת ישראל נ' ותד, בפסקה 7 (20.6.2018)). אמנם המשיבים לא המיתו את המנוח בעצמם, אך התעוזה שמאפיינת את ביצוע הרצח בצהרי היום ברחובה של עיר, מעידה על מסוכנות ניכרת. ההרשעות הקודמות של המשיבים מוסיפות נופך למסוכנות האינהרנטית הנלמדת מנסיבות ביצוע העבירה. לכך מצטרף גם החשש הכללי מפני הימלטות מן הדין (בש"פ 2646/97 עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 523, 527 (1997)), ונזכיר כיבימים שלאחר הרצח המשיבים נמלטו לשטחים.

אכן, המשיבים נתונים במעצר תקופה לא מבוטלת, לאחר שתי הסכמות קודמות להארכות מעצר מעבר לתשעה חודשים. ברם, מבחינת קצב ההתקדמות של ההליך עד כה, ההגנה לא העלתה טענה לעיכובים חריגים. נראה כי ההליך מתנהל באופן תקין, ובתקופת ההארכה הנוכחית צפויה התקדמות ממשית. יוער כי בעת הזו ניכר "פסק זמן" בדיוני ההוכחות, והסיבה לכך לא הובהרה, אך ניתן להניח כי פגרת הקיץ וחגי תשרי פגעו ברצף הדיונים. 9. בבחינת מכלול השיקולים הצריכים לעניין, הגעתי למסקנה כי בנקודת הזמן הנוכחית הונח בסיס מספק להארכת מעצרם של המשיבים. ככל שהמשיבים סבורים כי יש בידם טענות טובות בעניין דיוט הראיות, פתוחה בפניהם הדרך להגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטת המעצר.

אשר על כן, הבקשה מתקבלת. מעצרם של המשיבים 2-3 יוארך למשך 90 ימים החלמיום 16.9.2019, אועדלמתןפסקדיןבתפ"ח 46590-06-18 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפיהמוקדם. ניתנה היום, י"ב באלול התשע"ט (12.9.2019).